

SAŽETAK

U periodu od 26.06. - 02.07.2025. na MS Stari Grad je konstatovano 715 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (borova, oraha, lipe, tise i čempresa, trava i korova. Polen ostalih alergenih biljaka, kao ni spore gljivica, ni prašina nisu konstatovane tokom monitoring perioda (5. sed. Juna).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE

349 pol. zr/m³

TRAVE

192 pol. zr/m³

KOROVI

174 pol. zr/m³

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

N/a

MS STARI GRAD

(Mjerni period: 26.06. – 02.07.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Stari Grad konstatovano je 715 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća, trava i korova. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Fraxinus* (71 pol. zr/m³ ili 9,93%), *Pinaceae* (138 pol. zr/m³ ili 19,30%), *Juglans* (3 pol. zr/m³ ili 0,42%), *Tilia* (94 pol. zr/m³ ili 13,15%), *Tax/Jun* (43 pol. zr/m³ ili 6,01%), *Poaceae* (192 pol. zr/m³ ili 26,85%), *Rumex* (49 pol. zr/m³ ili 6,85%), *Urticaceae* (91 pol. zr/m³ ili 12,73%) i *Plantaginaceae* (34 pol. zr/m³ ili 4,76%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su niske do umjerene koncentracije polena drveća (349 pol. zr/m³ zraka) i to: jasena, borova, oraha, lipe, tise i čempresa, visoke koncentracije polena trava i niske do umjerene koncentracije polena korova. Visoke koncentracije polena utvrđene su 02.07. (srijeda), a niske koncentracije polena utvrđene su u ponedjeljak (30.06).

TREKUTNO CVJETAJU:

Pinus sp.

Poa sp.

Fraxinus sp.

Plantago sp.

Rumex sp.

Tilia sp.

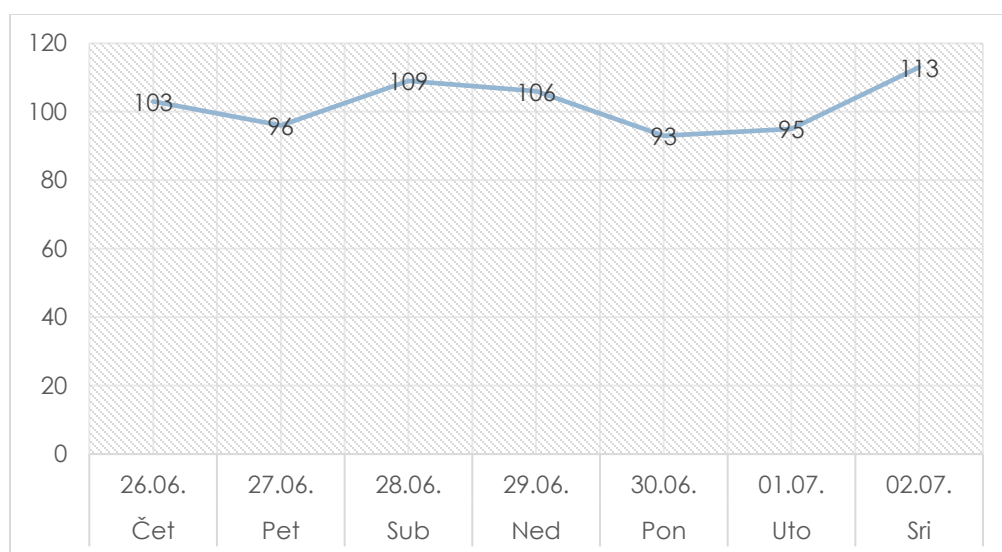
POLEN ALARM !!!

U periodu od 26.06. – 02.07.2025. godine su konstatovane visoke koncentracije polena borova (*Pinaceae* ☒) i trava (*Poaceae* ☒)

PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije. Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice može se očekivati povećano pojavljivanje polena lipe (*Tilia* sp.), trava (*Poaceae*) i korova. Osobama koje su alergične na polen trava i korova preporučuje se da tokom ljeta, što više vremena provode u okviru šumskih ekosistema na većim nadmorskim visinama i da izbjegavaju neuređene površine, a osobama koje su alergične na polen drvenastih biljaka, posebno lipe se preporučuje da izbjegavaju parkove i drvorede gdje se nalazi lipa i da slobodno vrijeme provode iznad gornje granice šume u okviru planinskih ekosistema.

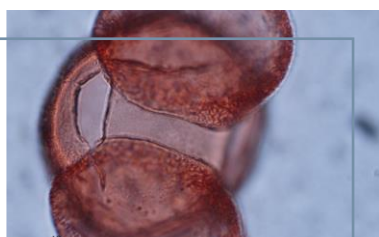
VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA JUNA

POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan rast polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 27.06. - 03.07.2024. godine (MS Stari Grad) konstatovano ukupno 539 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 25.06. - 02.07.2025. godine konstatovano ukupno 715 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen borova, lipe, tise, čempresa, trava i korova (*Urticaceae*), dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena jasena, borova, oraha, lipe, tise i čempresa, a konstatovan je i polen trava i korova (*Rumex*, *Urticaceae* i *Plantaginaceae*).

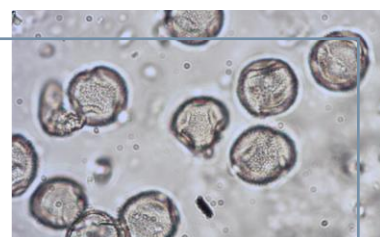
POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

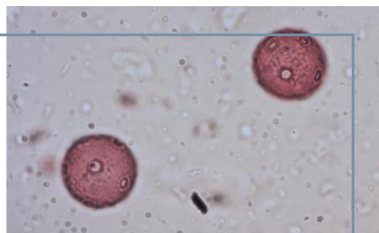
Pinus sp.

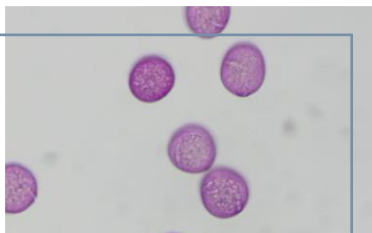
Poa sp.

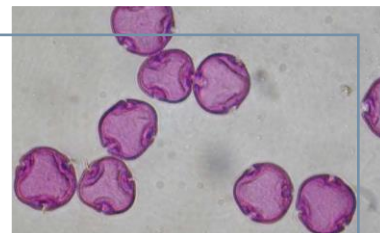
Fraxinus sp.

Plantago sp.

Rumex sp.

Tilia sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA									
	Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
	Datum	26.06.	27.06.	28.06.	29.06.	30.06.	01.07.	02.07.	zr/m ³
DRVEĆE									
Acer (javor)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Aesculus (divlji kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Alnus (joha)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Betula (breza)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Carpinus (grab)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Castanea (pitomi kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Coryllus (lijeska)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fagus (bukva)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fraxinus (jasen)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	71
Juglans (orah)		☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	3
Pinaceae (borovi)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	138
Platanus (platan)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Populus (topola)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Quercus (hrast)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Salix (vrba)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Sambucus (zova)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Tax/Jun (tisa/čempres)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	43
Tilia (lipa)		☒	☒	☒	☒ ☒	☒	☒	☒	94
Ulmus (brijest)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena drveća		51	49	46	56	46	46	55	349
TRAVE									
Poaceae (trave)		☒ ☒ ☒	☒ ☒ ☒	☒ ☒ ☒	☒ ☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒ ☒	192
Cyperaceae (šišavi)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena trava		24	23	38	26	25	29	27	192
KOROVI									
Ambrosia (ambrozija)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Artemisia (pelin)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Rumex (kiselica)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	49
Urticaceae (žare)		☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒	☒ ☒	91
Asteraceae (glavočike)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Plantaginaceae (bokvice)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	34
Chenopodiaceae (lobodnjače)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena korova		28	24	25	24	22	20	31	174
Sedmično variranje polena		103	96	109	106	93	95	113	715
UKUPNO pol. zr/m³									

POLENSKA SKALA		KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				
		drveće	trave	korovi	Simptomi alergije se javljaju kod	
X	niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	1-10	izuzetno osjetljivih osoba
XX	umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	11-50	puno alergičnih osoba
XXX	visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	51-500	većine alergičnih osoba
XXX	jaka visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	više od 500	svih alergičnih osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetra i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suženja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljuju na stanici Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.